

TalkTools®

BUBBLE KIT

TalkTools®

INNHOLD:

- 1 Hånddukke
- 3 Boblesugerør
- 1 Boblebjørn
- 1 refill til boblebjørn
- 1 Boble sylinder
- 1 refill til boble sylinder

Såpeboblehierarkiet

Dette er øvelser utarbeidet for å lære klienten å kontrollere og gradere luftstrøm, nødvendig for arbeid med språklyd. For ikke verbale klienter er såpebobler en måte å lære at luftstrøm får noe til å skje. Når det konseptet forstås, kan arbeidet med å lære imitasjon av språklyder bli lettere.

Blåse bobler er også til hjelp når man jobber med de klientene som snakker under innpust(inspirasjon) eller bruker en kombinasjon av innpust og utpust(ekspirasjon), samt for å lære lepperunding nødvendig for produksjon av språklyder.

Forslag til treningsprogram ved bruk av

Såpeboblehierarkiet:

1. Begrens arbeidet med såpebobler til kun å være orale øvelser. Dersom du bruker bobler som belønning for å gjøre andre ting (kanskje ved å la de prøve sprekke boblene med hendene) vil det kunne bli vanskelig å motivere klienten til å gjennomføre hierarkiets øvelser.

2. Som ved alle munnmotoriske øvelser er stabilitet og sittestilling viktig. For noen klienter vil det være umulig å blåse bobler sittende. Dersom klienten ikke kan oppnå stabilitet i sittende positur uten å «fiksere», burde denne øvelsen starte i bakoverlent positur som skrår litt, f.eks. en saccosekk eller matte med pute under rygg og hode.

3. Du trenger såpeboblesylinderen, Boblebjørn, boblesugerør og hånddukken.
4. Følg med på om klienten kompenserer f.eks. hevede skuldre, høy eller lav fiksering av kjeve, eller stramming av andre muskler i kroppen
5. Terapeuten må holde boblestaven eller boblebjørnen gjennom hele øvelsen.
6. Hold boblestaven eller boblebjørnen ca. 2,5 cm fra munnen til klienten.
7. Hvert steg må kunne repeteres 10 ganger før man går videre til neste.
8. Hvert steg med 10 repetisjoner må gjøres kontinuerlig uten pause.
9. For klienter med synshemmning kan såpebobler benyttes så lenge det er litt respons på lys. Jobb da i ett mørkt rom med lommelykt som lyser på boblene. Bevegelsen i boblen vil da synes.
10. Hjemmelekse: Finn ut etter en økt hvor klienten stopper. (F.eks. steg 3 klarer klient å blåse 5 ganger.) Hjemmelekse blir da å øve på dette steget med utgangspunkt i det resultatet man fikk til (altså steg 3 x 5).

11. Målsetning

- øke kontrollert luftstrøm og gradering av luftstrøm
- forbedre kjeve-leppe dissosiasjon
- forbedre evnen til lepperotrusjon
- arbeid med kjeve-leppe-tunge dissosiasjon

Steg 1

- 1.Terapeuten blåser en boble og fanger den på boblestaven.
- 2.Sprekk boblen på klientens åpne munn
- 3.Vent på en oral respons (muskelbevegelse eller forventet bevegelse)
- 4.Fortsett denne teknikken hvis klientens tung kommer ut men så trekkes tilbake (protrusjon), for så å oppnå leppelukke. Ikke fortsett dersom klientens tung stikkes ut, men ikke trekkes tilbake, til tross for hjelp med å heve underkjeven.
- 5.Fortsett ved en eller annen form for leppebevegelse eller heving av kjeve.
- 6.Godkjent når: Repeter 10 ganger eller til du er sikker på at klienten konsekvent føler boblen på leppene hver gang.

Steg 2

- 1.Terapeuten blåser en boble og fanger den på boblestaven.
- 2.Hold bublestaven med boblen horisontalt ca 1cm, foran klientens munn.
- 3.Plasser den andre hånden på klientens abdomen for å bevisstgjøre at man skal bruke magen når man puster ut (trykk forsiktig inn).
- 4.Når klienten ekshalerer, gi forsiktig press på magemusklene i takt med klientens utpust.
- 5.Gi skryt ved noe som helst bevegelse i boblen på bublestaven.
- 6.Godkjent når: Repeter 10 ganger, uten pause, før videre til steg 3.

Steg 3

1. Terapeuten blåser en boble og fanger den på boblestaven.
2. Hold boblestaven med boblen horisontalt ca 1cm, foran klientens munn.
3. Med din andre hånd, bidra til lepperunding og stabil kjeve, ved å ha håndflaten under kjeven og forsiktig klemme sammen kinnene. Denne støtten gjøre at klienten bruker orbicularis-oris musklene for å kontrollere luftstrømmen.
4. Be klienten å blåse på boblen på bublestaven.
5. Godkjent når: Repeter 10 ganger, uten pause, før videre til steg 4.

Steg 4

1. Dypp bublestaven i såpeboblelevæsken.
2. Hold staven vertikalt ca 2,5 cm foran klientens munn.
3. Bruk din andre hånd til å stabilisere kjeven og/eller leppene om nødvendig. Ps:
For noen klienter kan det være behov for å bruke sugerøret i en overgangsfase, fra støtte til lepperunding, til selvstendig lepperunding. For å fullføre dette steget må du kunne runde leppene uten hjelp av sugerøret.
4. Godkjent når: Blåse 10 bobler, uten pause, før videre til steg 5. Fortsett med støtte hvis klintene har behov for dette

Steg 5

1. Bruk bublebjørn
2. Lær klienten å viske «hoo» for å blåse. Du skal kunne høre lydløs «hoo». I denne posituren oppnås kjevestabilitet samt dissosiert lepperunding, kinnene holdes stramme.
3. Hold bublestaven vertikalt ca 2,5 cm foran klientens munn.
4. Få klienten til å blåse gjennom bublebjørnstaven ved å viske «hoo» som på tegningen under.

5. Godkjent når: Blåse 10 bobler, i denne posisjonen, før videre til steg 6.

Steg 6

1. Bruk boblebjørn
2. Hold boblestaven ca 2,5 cm foran klientens munn.
3. Jobb med å viske «hoo» for å blåse uten noen som helst hjelp for stabilitet eller lepperunding.
4. Snakk om at det oppnås lepperunding og at klienten skal kjenne etter hvordan det kjennes ut når det blåses bobler.
5. Godkjent når: Blåse 10 bobler, raskt i denne posisjonen uten pause, med tilstrekkelig stabilitet og lepperunding (kjeve-leppe dissosiasjon) før videre til steg 7.

Steg 7

1. Bruk boblebjørn
2. Introduser hånddukker (som liker å spise såpebobler).
3. Hold bølestaver ca 2,5 cm utenfor munnen.
4. Hold hånddukken ca 40 cm ut foran klienten.
5. Be klienten å viske «hoo» for å blåse boble.
6. Dukken spiser bobler dersom de når fram til der dukken holdes.
7. Godkjent når: Repeter 10 ganger før man går videre til steg 8.

Steg 8

1. Repeter steg 7, øk distansen mellom klientens munn og dukken til 60 cm. Når klienten mestrer 10 suksessfulle repetisjoner - gå videre.
2. Øk distansen fra munn til dukke med 10-15 cm for hver gang 10 repetisjoner oppnås.
3. Godkjent når: Ved 10 vellykkede repetisjoner for hvert trinn og har nådd ca 120 cm avstand fra munn til dukken.

Instruksjon ved bruk av boblesugerør

Forslag:

- Bruk boblesugerør(A) når klienten ikke blåser bobler på kommando eller immiterer deg når du demonstrerer hvordan.
- Benyttt boblesugerør som en del av hierarkiet for å bedre lepperunding, når man skal jobbe med produksjon av språklyder som krever lepperunding eller protrusjon, eller for å forbedre evnen til å drikke av sugerør.

Hvordan

Steg 1

1. Plasser den ene enden i klientens munn og instruer klienten til å blåse gjennom boblesugerøret(A). Forsterk prestasjonen ved å la klienten føle luften som kommer ut av sugerøret. Fjern boblesugerøret, så plasser tilbake for å blåse på nytt. Dette gjentas 5 ganger.
2. NB, Hvis klienten ikke mestrer dette, men klarer å blåse i en fløyte, få han/henne til å blåse i fløyten, fjern så fløyten og erstatt med boblesugerør, gjennomfør ett blås. Gjenta dette 5 ganger i en overgangsfase til klienten kan gå rett på sugerøret.
3. Godkjent når: 5 blås gjennom boblesugerøret uten pause går fint.

Steg 2

1. Blås Boble med boblestaven fra sylinderen, fang boblen på staven.
2. Plasser boblesugerøret(A) i klientens munn, hold boblen du fanget nær enden av sugerøret. Instruer klienten til å blåse så boblen beveger seg. Forsterk prestasjonen ved å gjøre klienten oppmerksom på at boble beveger seg, eller begynner å sveve igjen, når han/hun blåser.
3. Fjern sugerøret, så repteter øvelsen 10 ganger.
4. Godkjent når: 10 vellykkede blås med sugerøret som beveger boblen - uten pause.

Steg 3 — Overgangsfase

1. Blås boble og fang den.
2. Plasser boblesugerøret (A) i klientens munn, hold boblen du fanget nær enden av sugerøret. Instruer klienten til å blåse så boblen beveger seg. Fjern sugerøret og hopp umiddelbart til Steg 3-3
3. Fang en boble, plassér ca 2,5 cm foran klientens munn (uten sugerør) og be klienten blåse på boblen så den beveger seg.
4. Repeter punkt 2. og 3., 10 ganger.
5. Godkjent nå: Når dette kan gjøres og boblen beveger seg 10 ganger uten pause.

Step 4

1. Blås boble og fang den.
2. Hold boblestaven med boble ca 2,5 cm foran klientens nuns og be han/henne blåse. Boblen skal bevege seg eller bli blåst av. Repeter 10 ganger.
3. Godkjent når: Øvelsen gjennomføres 10 ganger uten pause. Når klienten mestrer dette, returner til Boblehierarkiet og start med det nivået som er passende.
4. Målsetting: Å lære motorikk for å blåse bobler

Step 5

Hvis målet er å forbedre lepperunding for lydproduksjon eller for å drikke med sugerør, repeter punktene i steg #2, bruk da først boblesugerør B, så C.

talktools.com
barnasspraksenter.no